

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Безпека праці та життєдіяльності»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Освітня програма Аналітичне і обліково-правове забезпечення бізнесу»

Рік навчання   1 , семестр   2

Форма навчання _____ (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС   4

Мова викладання   українська

Лектори курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

  доц. к.с.г.н. _____ Піскунова Лариса Едуардівна _____

  доц.к.б.н. _____ Білько Тамара Олександрівна _____

  +380675845063 _____ Піскунова Л.Е _____

  +380503514376 _____ Білько Т.О. _____

  piskunova2712@ukr.net ; bilko@nudip.edu.ua _____

  <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>

  <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=791>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна «Безпека праці і життєдіяльності» складається з двох основних частин «Безпека праці» та «Безпека життєдіяльності», які охоплюють теорію і практику захисту людини від небезпечних і шкідливих факторів у всіх сферах людської діяльності, збереження безпеки і здоров'я в середовищі існування. *Безпека праці* - правові норми трудового законодавства, виробнича санітарія та гігієна праці, електробезпека. *Безпека життєдіяльності* забезпечує загальну грамотність в галузі безпеки: ідентифікація (розпізнавання) небезпек, профілактику ідентифікованих небезпек відповідно до згаданої концепції залишкового ризику та дії в умовах надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасних випадків. Розв'язання зазначених завдань у системі підготовки майбутніх фахівців спрямовано на формування активної позиції з питань забезпечення безпеки та відповідальності за особисту і колективну безпеку в швидкозмінних умовах сучасного суспільства.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, контролю, аудиту, аналізу та оподаткування в процесі професійної діяльності на основі обліково-правового забезпечення, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань.
- ЗК2. Здатність до аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів.
- ЗК3. Здатність працювати самостійно та в команді з урахуванням вимог професійної дисципліни, планування та управління часом.
- ЗК4. Цінуння та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК6. Здатність бути критичним та самокритичним.

- ЗК7. Здатність до гнучкого мислення та компетентного застосування набутих знань в професійній діяльності.
- ЗК8. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.
- ЗК9. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК10. Навички здійснення безпечної діяльності, прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК11. Здатність презентувати результати проведених досліджень.
- ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного) демократичного суспільства, верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1 (Безпека життєдіяльності)				
Л.1. Категорійно-понятійний апарат з БЖД, таксономія небезпек. П.1 Тема. Кількісна і якісна оцінка небезпеки. <i>Практичне заняття №1.</i> Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	2/2	<u>Знати</u> основні поняття та терміни дисципліни. <u>Вміти</u> ідентифікувати небезпеки. <u>Розрізнати</u> НС і обсяги заподіяних або очікуваних збитків. <u>Оцінювати</u> рівні небезпек за допомогою імовірнісних структурно-логічних моделей.	1. Визначення видів, рівнів, категорій ризику різних життєвих ситуацій (частина 1). 2. Проведення статистичної оцінки небезпечних і шкідливих чинників для життя людини (частина 2). 3. Виконання практичної роботи №1 в Ельорні	5
Тема 1. Теоретичні основи безпеки праці і життєдіяльності. Законодавча та нормативна база України з безпеки праці.	2/2	<u>Знати</u> основні законодавчі акти України з безпеки праці та життєдіяльності. <u>Вміти</u> розробляти програми проведення інструктажів з ОП та заповнювати	Виконати практичну роботу №1. Задача практичної роботи: згідно варіанту вибрати вид інструктажу з охорони праці, який необхідно провести, і заповнити відповідний журнал інструктажів з охорони праці.	До 5 балів за виконану практичну роботу

		«Журнали реєстрації інструктажів ОП».	3	Написати ессе з кожної теми самостійної роботи та надіслати їх до ЕНК.	
<p>Л.2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.</p> <p>П.2. Тема Природні небезпеки <i>Практичне заняття №.2</i> Визначення рівня метеочутливості людини</p> <p>П.3. Тема. Біологічні небезпеки <i>Практичне заняття №3</i> Інфекційні захворювання.</p>	2/4	<p><u>Класифікувати</u> пожежі природних екосистемах, біологічні небезпеки.</p> <p><u>Розрізнити</u> патогенні мікроорганізми, пандемії, епідемії, масові отруєння людей.</p>	у	<p>1. Визначити рівень патогенності погоди, оцінити комплексний вплив погодно-метеорологічних факторів на організм людини.</p> <p>2. Вивчити основні інфекційні захворювання та правила поведінки населення при проведенні ізоляційно-обмежувальних заходів.</p> <p>3. Виконання практичних робіт №2 та № 3 в <i>Ельорні</i></p>	15
<p>Тема 2. Основні положення законодавства про працю, що регламентують трудові відносини. Організація служби охорони праці. Відповідальність за порушення законодавства</p>	2/2	<p><u>Знати</u> основні положення КЗпП; права та обов'язки роботодавця та працівників передбачені КЗпП.</p>		<p>Виконати заданном практичної роботи та надіслати до ЕНК.</p>	<p>До 5 балів за виконану практичну роботу</p>
<p>Л.3. Людина - відкрита біоенергетична та духовно-інформаційна система.</p> <p>П.4. Тема. Типові моделі психофізіологічних реакцій людей у випадку екстремальних ситуацій <i>Практичне заняття №4.</i> Визначення основних психофізіологічних властивостей людини та їх вплив на безпеку</p>	4/2	<p><u>Знати</u> основні властивості організму та єдність систем та цілісність організму людини..</p> <p><u>Розрізнити</u> та <u>аналізувати</u> різні види імунітету. Виділяти основні характеристики адаптаційних процесів.</p>		<p>1.Оцінити окремі елементи психофізіологічної надійності людини за допомогою наведених нижче тестів</p> <p>2. Виконання практичної роботи №4 та самостійної роботи №1 в Ельорні</p> <p>3.Проходження ТЕСТУ №1 до Модуля 1</p>	<p>5</p> <p>15</p> <p>60</p>
<p>Тема 3 Виробничий травматизм та методи аналізу виробничого травматизму і професійних</p>	0.5/0.5	<p><u>Знати</u> яким чином здійснюється соціальний захист потерпілих на виробництві;</p>		<p>Виконати завдання практичної роботи, розв'язання ситуаційної задачі згідно варіанту та надіслати до ЕНК.</p>	<p>До 5 балів за виконану практичну</p>

захворювань. Основи державного страхування від нещасних випадків та професійних захворювань.		методи аналізу виробничого травматизму. <u>Вміти</u> розрахувати показники частоти, важкості травматизму та трудових втрат.		ну роботу
Всього за модуль 1				100
Модуль 2 Основи виробничої санітарії та гігієни праці				
Л.5. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. П.5. Тема. Пожежна безпека. <i>Практичне заняття №5.</i> Аналіз небезпеки під час роботи зі шкідливими та вибухопожежонебезпечними речовинами. П.6. Тема. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. <i>Лабораторне заняття №4</i> Шумове забруднення атмосфери в містах та коефіцієнт його соціальної небезпеки	4/4	<u>Знати</u> техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. <u>Розрізнати</u> класифікацію, номенклатуру і одиниці виміру вражаючих факторів фізичної та хімічної дії джерел техногенних небезпек.	1. Вивчити систему забезпечення протипожежного захисту. 2. Знайти час, за який при температурі 25°C у лабораторії об'ємом V , де витік бензол і утворив пляму площею S , буде досягненню ГДК, ССК і НМП при випаровування U . 3. Визначити очікуваний рівень шуму та коефіцієнт соціальної безпеки 4. Виконання практичних робіт №5,6 в <i>Ельорні</i>	10 10
Тема 5 Основи фізіології, виробничої санітарії та гігієни праці. Умови праці. Гігієнічна класифікація умов праці.	2/2	<u>Знати</u> гігієнічну класифікацію умов праці. <u>Вміти</u> контролювати фізичні чинники у виробничих приміщеннях. <u>Аналізувати</u> причини виникнення.	Здача практичної роботи: розв'язання ситуаційної задачі згідно варіанту Написання тестів. Виконати завдання практичної роботи та надіслати до ЕНК.	До 5 балів за виконання у практичну роботу
Л.6. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС. П.7. Тема . Хімічна безпека <i>Практичне заняття №7.</i> Екологічна оцінка ризику. Визначити екологічну оцінку ризику застосування	2/2	<u>Знати</u> визначення наявних проблем з безпеки і захисту ОГ у НС, рівня їхнього ризику. <u>Розуміти</u> галузеві вимоги і норми щодо забезпечення сталого функціонування ОГ та контролю за станом його основних фондів.	1. Визначити ризик застосування пестицидів, що використовуються при вирощуванні сільськогосподарських культур за допомогою агроекотоксикологічного індексу (АЕТІ). 2. Виконання практичної роботи №7 в <i>Ельорні</i>	10

пестицидів у різних кліматичних зонах України.				
Тема 6 Небезпеки. Керування ризиками. Ризик – як оцінка небезпеки. Хімічні, біологічні та психофізіологічні виробничі чинники. Нормування та визначення вмісту шкідливих речовин в робочій зоні. Захист від шкідливої дії речовин.	4/4	<u>Знати</u> нормування та методи визначення вмісту шкідливих речовин в робочій зоні. <u>Розуміти</u> вплив важкості, напруженості праці. <u>Використовувати</u> знання виробничі чинники	Здача практичної роботи: для вказаної професії згідно варіанту підібрати необхідні засоби індивідуального захисту для забезпечення нормативних умов праці на робочих місцях. Виконати завдання практичної роботи та надіслати до ЕНК.	До 5 балів за виконану практичну роботу
Л.7. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Поведінкові реакції населення у НС. П.8. Тема. Соціальне середовище проживання людини <i>Практичне заняття №8.</i> Соціальне середовище. Визначення рівня стресостійкості, та типів поведінки особистості у конфліктній ситуації,	1/1	<u>Знати</u> соціальні фактори, що впливають на життя людини. <u>Вміти</u> надавати психологічну та медичну реабілітацію постраждалого населення.	1. Ознайомитись з основними процесами виникнення в організмі стресу та визначити рівень стресостійкості. 2. Провести тестування, визначити типову форму поведінки індивідуума в конфліктній ситуації. 3. Підготувати форму звіту у вигляді висновків.	10
Тема 7 Основи пожежної безпеки	0,5/1.0	<u>Вміти</u> користуватись найпоширенішими типами вогнегасників; визначити тип та необхідну кількість первинних засобів пожежогасіння. <u>Застосовувати</u> первинні засоби пожежогасіння в разі потреби.	Здача практичної роботи: розв'язання ситуаційної задачі згідно варіанту Написання тестів. Виконати завдання практичної роботи та надіслати до ЕНК.	До 5 балів за виконану практичну роботу
Л.8. Правове забезпечення та управління безпекою життєдіяльності	2	<u>Знати</u> правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та	Виконання практичної роботи №8 та самостійної роботи №2 в Ельорні 5. Проходження ТЕСТУ №2 до Модуля 2	10 50

		захистом у НС. <u>Вміти</u> регулювати процеси управління безпекою.		
Тема 8. Основи електробезпеки	0,5/-	<u>Знати</u> чинники, що впливають на ступінь ураження людини електричним струмом. <u>Вміти</u> класифікувати приміщення за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.	Виконання самостійної роботи в ЕНК.	До 5 балів за виконан у практичну роботу
Всього за модуль 2				100
Всього за 1 семестр:30/30				70
Навчальна робота за семестр $(M_1+M_2)/2*0,7$				70 (≥ 42)
ЕКЗАМЕН				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Презентації, звіти, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету та лектором) Запізнення на лекції та практичні заборонені, як студентам, так і лектору

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: Підручник. Київ, 2012. 222с. (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, лист 1/11-4540 від 03.06.2011).
2. Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: Підручник. Київ, 2017. 456с.
3. L.Piskunova L., Bondar V. Labor safety and vital activity: Hanbook for the practical study of course for of English groups. Kyiv, 2022. 220 p.
4. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Київ, 2011. 315 с.
5. Основи охорони праці: Підручник / Ткачук К.Н. та ін. Київ, 2018. 448с.
6. Основи охорони праці / Запорожець О.І. Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І.С. Київ, 2019. 264с.
7. Основи охорони праці /Березуцький В.В. та ін. Чернігів: Факт, 2020. 480с.
8. Войнолович О.В. Працезохоронні засади у схемах, таблицях і графіках: навч. Посібник. Київ: Основа, 2020. 144с.
9. Кудрявицька А.М. Білько Т.О. Основи охорони праці: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2017. 232 с.
10. Безпека життєдіяльності. Основи охорони праці: навч. посіб./ Яворовський, О.П. та ін. Київ: «МЕДИЦИНА», 2015. 232 с.
11. Безпека життєдіяльності: Журнали за 2017-2023 роки.

Інформаційні ресурси

1. Електронний курс з дисципліни : «Безпека праці та життєдіяльності»(Безпека життєдіяльності). URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>
2. Електронний курс з дисципліни : «Безпека праці та життєдіяльності»(Охорона праці). URL: <http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=791>
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua> (дата звернення: 25.06.2022).
4. Офіційний веб-сайт МОЗ України. URL:<https://moz.gov.ua> (дата звернення: 20.03.2023).
5. Офіційний сайт Держпраці. URL:<https://dsp.gov.ua> (дата звернення: 15.05.2023).
6. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL:<http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 11.02.2023).
7. Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України. URL:<http://www.mns.gov.ua> (дата звернення: 18.05.2023).
8. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. URL: <http://www.social.org.ua> (дата звернення 22.02. 23)